םה:

הספינה (לקמן דף עח:)

דרבי אליעזר ור"מ קיימי בחדא שיטה

מדתנן בפירקין (דף סו:) רבי אליעור

אומר המוכר את הבד מכר את

הקורה וי"ל דלאו ממש בחדא שיטה

קאמר ב תדע דהא טעמא דר׳ אליעור

מפרש בברייתה שלה נקרה בית הבד

אלא על שם קורה: צינור שחקקו

ולבסוף קבעו פוסל את המקוה.

איכא לאוקמי אפילו בפרוך משני

רוחות כדרך הלינור וכגון שחטטו

באמצע לקבל נרורות דבהאי בית

הבול חשיבי מים שחובים שעוברים

על אותו בית קיבול כדתנן (מקואות

פ"ד מ"ג) החוטט בלינור כדי לקבל

לרורות בשל עץ בכל שהוא בשל חרם

רביעית ר"י אומר אף בשל חרס בכל

שהוא כו׳ ג דאי לא חטטו אפילו סתום

משלשה לדדים לא חשיב כלי כדמוכיח

רבינו שמואל מהא דתנן (שם מ"ב)

המניח את הטבלא תחת הלינור אם

יש לה (ו) לבובו מארבע רוחות כו'

ואין נראה לאוקמי בלינור שסתום

מכל לד ודוקא שמים נופלין מלינור

למקוה אבל אם נפלו מלינור לקרקע

ומקרקע למקוה המשכה היא ואינו

פוסל המקוה אם יש כבר במקוה כ״א

סאה מי גשמים כדמנן בפרק קמא דממורה (דף יב.) אוליםא רבי

אליעזר דבית. התם נהא פליגי פיי

הקונטרס ומיהו רבנן דפליגי עליה לא ליהוו הנהו רבנן דאמר לעיל

לא רבי אליעזר ולא רבנן ונראה לר"י דזה דחקו לפי מה שמפרש לעיל

מכר את המכחשת חקוקה היינו קבעה ולבסוף חקקה אבל לא את

הקבועה היינו חקקה ולבסוף קבעה אלמא מיפלגי רבנן בין חקקה

ולבסוף קבעה ובין קבעה ולבסוף חקקה א"כ אתי שפיר כרבנן ובחנם

דחק לפרש דמצינן לפרש דחקוקה היינו שלא תלשה מעולם שנחקקה

בסלע היוצא מן ההר וקבועה בין קבועה ולבסוף חקוקה בין חקוקה בסלע היוצא מן ההר וקבועה בין קבועה ולבסוף חקוקה דכוורת מחוברת ולבסוף קבועה ": הרד היא בקרקע. השתא קק"ד דכוורת מחוברת איירי ולריך לפרש והרי היא כקרקע לקנותה בכסף ושטר וחזקה אבל

לבסוף דמסקינן טעמא משום דאיתקש ליער קאי אדבש שבחוך

הכוורת ולא חיישינן בחיבור הכוורת ואומר רבינו יצחק דהשתא

הוה מני למיפרך וליטעמיך דלא מוקמת טעמא משום היקשא

דיער אלא משום חיבור כוורת בטיט אמאי חייב חטאת הרודה

ממנה בשבת דה"ל כרודה פת מן התנור דלא מיחייב אף על

גב דתנור מחובר ולענין טומאה נמי מקבל הדבש טומאה אפילו

במקומה כיון דלא בעי מחשבה " ולענין פרוזבול נמי חיפוק ליה

דהא איכא מקום ששוכבת עליו כדפריך בהשולח (גיטין דף לו.) גבי עלין נקוב" אלא על כרחך דמנח אסיכי' כדמשני התם ואם כו אין טעמו של רבי אליעזר משום שמחובר בטיט:

הרי כולן מכורין: גמ' לימא מתניתין דלא

כר' מאיר דאי (6) ר"מ הא אמר 6)מכר את

הכרם מכר תשמישי כרם אפי' תימא ר"מ

התם קביע הכא לא קביע והא מפתח דומיא

דדלת קתני מה דלת דקביעא אף מפתח

דקביע אלא מחוורתא מתני' דלא כר"מ

ת"ר אהמוכר את הבית מכר את הדלת ואת

הנגר ואת המנעול אבל לא את המפתח

מכר את המכתשת החקוקה אבל לא את הקבועה מכר האיצטרוביל אבל לא את

הקלת לא את התנור ולא את הכירים ולא

את הריחים ר' אליעזר אומר כל המחובר

לקרקע הרי הוא כקרקע יבזמן שאמר לו

הוא וכל מה שבתוכו הרי כולן מכורין בין

כך ובין כך לא מכר לא את הבור ולא את

הדות ולא את היציע ית"ר יצינור שחקקו ולבסוף קבעו פוסל את המקוה קבעו

ולבסוף חקקו אינו פוסל את המקוה מני לא

ר' אליעזר ולא רבגן הי ר' אליעזר אילימא

ר"א דבית דלמא היינו מעמא דר"א סבר

מוכר בעין יפה מוכר ורבגן סברי מוכר

בעין רעה מוכר ואלא ר"א דכוורת דבורים

דתנן ייכוורת דבורים רבי אליעזר אומר

הרי היא כקרקע וכותבין עליה פרוזבול

ואינה

מסורת הש"ם

ביכוא מתני' דלא בר' מאיר. מדתנן דלה מכר הת המפתח דייק הרי כולן מכורין. כל הנך תשמישין המיטלטלין. אבל שאר (כ) מיני תשמישתיה לא מיזדבני ואף על גב דאמר כל מה שבתוכו אני מוכר דהא מכח מפתח מסיק דאתיא דלא כר׳ מאירא ולא כפ״ה דפירש דהשתא מדקתני לא מכר את המכתשת המיטלטל קא פריך: בחוורתא דלא כר' מאיר. וא"מ והא קאמר בהמוכר את לך שלא ריבה בלשון זה אלא תשמישין המיוחדין לבית זה שאינן רגילין להשאילן מפני כבידן ומפתח נמי עיקר תשמישו לפותחת של

דלת זו ואין ראוי לאחרת והיינו טעמא דלא זבין שאר מיני תשמישתיה דלא בטילי לגבי בית אי נמי אינו רוצה להתרחק מן השכונה שלו וידור בבית אחר ולריכין לו מטלטלין. אבל גבי חצר תנן לחמן [סו.] דחם אומר לו כל מה שבתוכה הרי כל מטלטלין מכורין דהיינו כל מאני תשמישתיה דאיקרו מטלטלי לבד מחיטי ושערי בפ' מי שמת (לקמן דף קנ.) דכיון דמסתלק מכל השכונה מכר את כולן דטורח הוא לו להוליא כליו משם אי נמי לגבי חצר שהוא דבר גדול (ג) בטילי. וגבי מוכר את העיר תנן [מח.] דאם אמר כל מה שבתוכה מכר את הכל אפילו בהמה ועבדים דהוו מטלטלי דניידי וכ"ש חיטי ושערי דכיון דמסתלק מכל העיר מכל וכל רולה להסתלק . דטורח הוא לו להוציא מטלטלי לעיר אחרת א"נ בטלין לגבי העיר. כללא דמילתא כל מכר הגדול מחבירו ריבה למכור יותר הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו: גב" לימא מסני'. דקתני (י) לא מכר מכתשת המיטלטל דלא כר"מ דאי כר"מ האמר בפרק המוכר את הספינה בברייתא בגמ' מכר כרם מכר תשמישי כרם כגון קנים שבכרם שהן ללרכה כדתנן במתני׳ (ס) וה״ה למוכר בית שמוכר

לא אם הבור כו'. דאינו בתוכו של בית אלא בניינים בפני עלמן הן:

ומקבלת לינור. של עץ או של אבן עשוי כמין סילון ויורדין ממנו מים למקוה: קבעו בקרקע פוסל את המקום. דמים שאובין פוסלין אותו וכיון שהיה תורת כלי עליו קודם שקבעו לא מיבטיל תו שם כלי מיניה ומשוי להו שאובין למים שבתוכו: ולבסוף חקקו. הרי הוא כעושה חריץ בקרקע: מני. הך ברייתא דקתני דמשום קביעות בקרקע לא בטיל שם כלי מיניה דמעיקרא: לא ר' אליעור ולא רבנן. דפליגי עליה: הי ר' אליעור. מאיזה דברי ר׳ אליעזר אתה למד דלא סבירא ליה הך ברייתא. וה״ה דה״ל למימר והי רבנן אך אין דרך גמרא להאריך כל כך: **אילימא ר׳ אליעזר** דבית. דמכתשת חקוקה ולבסוף קבעוה כקרקע משוי לה ומכורה בכלל בית ומיהו רבנן דפליגי עליה לא ליהוו הנהו רבנן דאמר לעיל לא ר' אליעזר ולא רבנן: בעין יפה מוכר. והלכך אע"ג דאיכא תורת כלי עליו כיון דמחובר מכרן המוכר אבל גבי לינור שחקקו ולבסוף קבעו מודי דפסיל מקוה: ורבנן סברי כו'. משום דר' אליעזר נקט לה ואכתי כדברי הכל אתיא: כוורם דבורים. מחוברת היא בקרקע בטיט: הרי היא לקרקע. לכל דבר להיות נקנית בכסף ובשטר ובחזקה ולקנות על גבה מטלטלין ולכתוב עליה פרוזבול כאילו היא קרקע דתנן במסכת שביעית פרק אחרון (משנה ו) אין כותבין פרוזבול אלא על הקרקע ואם אין לו מזכה בתוך שדהר. ולשם [מ"ג] מפורש לפי שראה הלל שנמנעין העשירים מלהלוות לעניים מפני יראת שביעית שמשמטת והיו עוברין על מה שכתוב פן יהיה דבר עם לבבך בליעל וגר' [דברים טון עמד הלל והתקין פרוזבול פרוז ריוח כמו שהפריז על מדוחיו דבמסכת נדה (דף ד:) בול עשירים כמו אלו ראשי בולאות שביהודה (גיטין דף לו). כלומר ריוח לעשירים שלא יפסידו שלהם ותנן ושניעית פייי מ"דן (ו) גופו של פרוזבול מוסרני לכם פלוני

שרותו היו היו היו בליקות אע"ג דקבעה הזקקה בפולמה ז) והכא קתני קבעו ולבסוף חקקו במקומו הרי הוא כקרקע ואינו פוסל את המקוה. ודלמא התם בבית בהא קמיפלגי דר' אליעזר דאמר כל המחובר לקרקע הרי הוא כקרקע סבר מוכר בעין יפה מוכר ורבנן סברי וכר. אבל הכא לענין מקוה דלמא כברייתא ס"ל: כוורת דבורים. שעשאה וחיבר לקרקע כר' וכותבין עליה פרוזבול. דקאמר מוסר אני לכם שטרותי אגב האי כוורת כדי שלא תהא שביעית משמטת:

תשמישי בית: ומשני התם קביע. כלומר התם בדר"מ איכא למימר דלא איירי ר"מ אלא בתשמישין הקבועין לעולם בתוך הכרם שאין מזיזין אותם משם לעולם ואע"ג דאינם קבועין בקרקע אבל מכחשת שאינה קבועה בקרקע זימנין דשיילי לה ולא קביעא בבית כל כך: והא מפסח דומיא דדלם קסני מה דלם דקביעא. לעולם שאין מזיזין אותו משם להטלטל ממקום למקום אף מפתח בשל עץ מיירי דקביעא שיש מפתחות שאין מויזין אותן מן הפותחת כגון של בני כפרים ואפ״ה לא מכר את המפתח דאי איתא דבמפתח שאינו קבוע מיירי ליפלוג וליתני בדידה המוכר את הבית מכר את המפתח קבוע אבל לא את המיטלטלת כדקתני גבי מכתשת וכ"ש דלת דקביע טפי אלא מדקתני דלת שמעינן דליכא לאיפלוגי אלא בין דלת למפתח ואע"ג דקביע בדלת אינו מכור שהרי תשמיש קל הוא ונוח לטלטלו ופעמים שמיטלטלת אבל לא תדיר: נגר. בריח וקבוע בכותל: מנעול. קבוע בדלת: המכחשת החקוקה. כגון סלע היולא מן הכותל וחקק שם מכתשת: אבל לא את הקבועה. שהיתה חקוקה ועשויה ואח״כ קבעה בקרקעי ודלא כמתני׳ ומחניתין ר׳ אליעזר היא דפליג בסיפא ואמר כל המחובר לקרקע הרי הוא כקרקע וכן פירש ר׳ חננאל וכן עיקר: ר׳ אליעור כו׳. אמכתשת קבועה פליג: בין כך ובין כך. בין שחמר לו כל מה שבתוכו בין שלח חמר: לח מכר

א) [לקמן עח:, ב) ב"ק סו. וחום' מהוואות פ"ד. ג) ולעיל [חוס' מקווחות פ"ד, גו) [נעיכ לו. וש"כן, ד) לקמן פ: שביעית פ"י מ"ז עוקלין פ"ג מ"י, ד) בס"א: בכוחל,

הגהות הב"ח

(A) גמ' דאי כר"מ: (ב) רשב"ם ד"ה הרי וכו' שאר מאני תשמישתיה כל"ל שחר מאני משתישתיה כנייכ וכן בסמוך: (ג) בא"ד שהוא דבר גדול מבית בטילי וכוי אמר לו כל: (ד) ד"ה לימא וכו' דלא מכר וכו' המוכר את הספינה נ"ב בדף ע"ח ע"ב: (ה) בא"ד כדתנו ע"כ. (ש) בא כומק במתני'. נ"ב בסוף דף ס"ח: (ו) ד"ה הרי הוא כקרקע וכו' ותנן זהו גופו וכו': (ו) תום' ל"ה לינור וכו' לבזבזים מארבע רוחות כו' ואין צריך

מוסף רש"י

צינור שחקקו ולבסוף קבעו. והמשין נו מי גשמים לו מי נהר למקוה, פסלו משום מים שלונין (ב"ק פו). קבעו ולבסוף חקקו. ללו כלי הוא אלא ארעא סמיכתא

מוסף תוספות י. א. [ו]משמע דמעיקרא קפריך מכח[ו], דקאמר הא דומיא דדלת קתני מה דלת

קבוע אף מפתח נמי דקבוע. שיטמ״ק נשס תוס׳ הרלש"ם. [ו]קס"ד דהא מפתח של מנעול הנקרא בלשון ערבי קפי"ל הוא וכר, שאין המנעול קבוע בדלת בדלת וכו', וכיון שהמנעול אינו קבוע גם שהמנעול אינו קבוע גם תשמיש מפתחו אינו קבוע וכר, ואקשינן והא דומיא דדלת קתני וכר, אלמא מפתח זה אינו מפתח של מנעול הנקרא קפ"ל אלא מפתח של מנעול הנקרא . פל״ג שמנעול שלו קב בדלת ונמצא שתשמיש מפתחו קבוע הוא בזה הדלת ואפי׳ הכי אינו מכור. ר"י מינש. ב. וכה"ג איתא ביבמות פ׳ חמישי (נא:) כולה סבירא להו מאמר קונה קנין גמור. מוס׳ לקמן עח: ג. דאע״ג דקיבול העשוי למלאות . לא שמיה קיבול כדאיתא שהצינור הזה עשוי לנקותו כל שעה. ריטנ״א. T. [ו]לאחר שהוא מקוה שלם בכשרות, יכול למלא בכתף ולתת בו בין מים שאובים צוננים בין מים חמים ואינו נפסל כלל. שס. ה. והשתא ודאי דצינור לא ר"א ולא רבנן ררים דר"א אפיי קבעו ולבסוף חקקו חשיב כתלוש וכי נקיטינן הי ר״א אי ר״א דבית חד מינייהו נקטינן וה״ה דבעינן למימר ואי רבנן דבית ולפיכך הוצרכו לתרצה אליבא דכולהו דדילמא הא דצינור בין לר״א ובין לרבנן ושאני גבי מכר , א' סבר וכו׳ ורבנן סברי וכר׳. עס. 1. וה״ק מהיער מחובר גמור אף דבש בכוורתו. שס. בכוורתו. שס. I. וכי פרקינן דהכא בכוורת תלושה היא ור"א עביד לה כמחובר מגזירת הכתוב שקראו לדבש בכוורתו יער ממילא מתרצא דרבנן, דהתם תלוש גמור הוא

לב א ב מיי׳ פכ״ה מהל׳ זכירה הלכה ה חמו מכירה הנכה ה סמג עשין פב טוש"ע ח"מ ס" ריד סעיף יא: לג ג מיי פ"ו מהל' מקוואות הל' ו סמג

עשין רמח טוש"ע י"ד סי" רא סעיף לד וסעיף לו [וברב אלפס עוד בשבועות פ"ב דף :[:65כ

רבינו גרשום

וכל מה שבתוכו כולם כלים מכורין. אפי׳ כלים המיטלטלין שיש בו: מכר הררח. משמע תשמישי תשמישים בין קבועין בין מיטלטלין ומתני' קתני דלא מכר המיטלטלין דכי היכי דאמר גבי כרם הוא הדין נמי גבי בית: התם קביע. גבי כרם וותם קביע. גבי כום תשמישין קבועין בקרקע f) אלא קנים המעמידים את . הגפנים והצירים שקושרין בהם הגפנים לקנים וכיוז בהם הגפנים לקנים וכיון דמחובר לקרקע הרי הן כקרקע ומשיה הרי אלו מכורין אבל הכא לא קביע מפתח ומיטלטל ומשום מפתח ומיטלטל ומשום הכי לא מכור: אף מפתח. וה. יא מכרו: אף מפוחה נמי קבוע בדלת דאינו נפרד ממנו כלל ואפי? הכי קתני דלא מכרה. אלא מחוורתא מתני׳ דלא כר׳ מאיר: ואת הנגר. היינו בריח שקבוע בכותל והימו בויזו שקבוע בכוזת למעלה מן הדלת וכשנועל הדלת נופל הנגר עד לארץ ונועלו: ואת המנעול. קבוע בדלת: אבל לא את המפתח. דמיטלטל: מכר את המכתשת החקוקה. כמו אוניומבונשוניוויקן קוז. כבוו סלע היוצאת מאליה מקרקע שהיא מחוברת מעיקרא וחוקקין אותה במקומה לצורד מכתשת ומשום הכי הוי כקרקע ומכורה היא: הוי כקרקע ומכורה היא: אבל לא את המכתשת קבועה. שהיתה תלושה מעיקרא והדר קבעה וחקקה כלו' דלא מיחבר היא: אבל לא מכר לא את התנור ולא את הכירים ולא את הריחים. משום דכל הני מטלטלין נינהו ולא כקרקע דמי. תנור שהוא עשוי כגיגיו רחב מלמטה עשרי כגיגית רחב מליטרה רצר מלמעלה: ר' אליעזר אומר כל המחובר לקרקע. אפי׳ מכתשת הקבועה ואת התנור והכי נמי ריחים דמחוברין לקרקע הרי הן דמחוברין לקרקע ווו במחברא כקרקע ומכורין ומסתברא דמתני׳ ר' אליעזר היא: בין לו כך ובין כך. אפי׳ אמר לו הוא וכל מה שבתוכו: לא מכר לא את הבור כו׳. רכל הני רשות בפני עצמן . הן ולא שייכי כלל עם הבית: ת״ר צינור שחקקו. כדי לקובעו מן המעיין ועד המקוה שילכו המים למקוה דרך הצינור: פוסל את המקוה. משום דהמים . דרד הציוור שהוא כלי ראיז זון הצינוו שהוא כלי באין למקוה והוו כמים שאובין דלאו כקרקע הוא: קבעו. לארץ: ולבסוף י חקקו. כשהוא מחובר: אינו חקקו, כשהוא מחובר: אינו מחקר, בשהוא מחובר: דכקרקע הכי התקום. לא הוי ליה נימא ר' אלינוד רלא רבנן. אי נימא ר' אלינוד רלא רבנן. אי נימא ר' אלינוד רלא רבנן. אי האסר לעיל כל המחובר נימא ר' אלינוד רבית הדר הוא כקרקע הרי היוא כקרקע בי צינור שחקקו ולכסוף קבעו אנ"ג־דמחובר והכא קתני צינור שחקקו ולכסוף קבעו אנ"ג־דמחובר ולכסוף קבעו אנ"ג־דמחובר ולאברי לקרקע פוסל את המקוה. אבל את המכתשת חקוקה אבל את המכתשת חקוקה אבל את התכתשת חקוקה אבל לא את הקבועה משום דלא כקרקע דמי הואיל שהיתה תלושה מעיקרא